

UNIVERSITETI I EVROPËS JUGLINDORE
УНИВЕРЗИТЕТ НА ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА
SOUTH EAST EUROPEAN UNIVERSITY

Study program Studime Gjermane (2022/2023)

Fakulteti	Gjuhët, Kulturat dhe Komunikimi
Cikli i studimeve	Cikli i dytë (Pasdiplomike)
SETK	60
Kodi	N-MDE60C
Titulli	Magjistër i studimeve gjermane
Numri në arkiv i akreditimit [60]	03-1621/3
Vendimi për fillim me punë	
Data akreditimit	23.09.2022

Përshkrimi i programit

Pas përfundimit të këtij programi studentët e marrin titullin Magjistër i Studimeve Gjermane. Ky program, para së gjithash, fokusohet në linguistikë, letërsi, kulturë, metodologji të mësimdhënies së gjermanishtes si gjuhë e huaj (DaF) në nivel universitar si dhe në historinë e vendeve gjermanishtfolëse. Me një përbërje nga mësimdhënës vendorë dhe nga vende gjermanishtfolëse, të cilët janë të kualifikuar në mënyrë të shkëlqyeshme për të ligjëruar sipas metodave më moderne. Departamenti ynë luan një rol shumë të rëndësishëm jo vetëm në nivel shtetëror, por edhe në rajon dhe më gjerë. Para së gjithash, në këtë drejtim, vlen të përmendet zhvillimi dhe aplikimi modern i kurrikulës, si dhe cilësia e theksuar nga fusha e përgatitjes së mësimdhënësve të gjermanishtes si gjuhë e huaj.

Karriera

Të diplomuarit e këtij programi studimor posedojnë njohuri, shkathtësi dhe kompetenca, të cilat u mundësojnë atyre vazhdimin e studimeve të ciklit të tretë (studimet e doktoratës), ose të fillojnë karrierën e tyre si mësimdhënës bashkëkohorë të gjermanishtes, kryesisht në nivelin universitar. Përveç kësaj, modulet nga fusha e linguistikës, letërsisë, didaktikës dhe kulturës i aftësojnë të diplomuarit tanë edhe për kryerjen e veprimtarive tjera si për shembull: në administratën shtetërore dhe marketing; në shërbimin diplomatik; në institucionet publike dhe private; përkthyes dhe interpretues; në forcimin e marrëdhënieve gjermane - maqedonase; në sferën e politikës kulturore dhe të ndërmjetësimit të kulturës; veprimtari nga fusha e mediave dhe nga ajo e shtëpive botuese; në ndërmarrjet ndërkombëtare ose në turizëm.

Rezultatet e të mësuarit

Njohuritë dhe të kuptuarit

- Të kenë njohuritë dhe të kuptuarit në studimet gjermane që janë të ndërtuara dhe shtrihen zakonisht mbi nivelin deridiplomik.
- Të demonstrojnë njohuri të veçanta të gjuhësisë gjermane, letërsisë, kulturës dhe civilizimit të vendeve gjermanishtfolëse.
- Të kenë njohuri profesionale dhe të të kuptuarit të trendeve kryesore në metodologjinë e mësimdhënies së gjuhës

- gjermane në nivelin primar, sekondar dhe terciar.
- Të marrin njohuritë akademike për punë të pavarur akademike.

Aplikimi i njohurive dhe të kuptuarit

- T'i aplikojnë aftësitë e tyre në mjedise akademike dhe jo akademike në lidhje me studimet gjermane.
- Të jenë në gjendje të krijojnë, të hartojnë, të zbatojnë dhe të përshtatin projekte të rëndësishme hulumtuese me integritet shkencor.
- Tapërdorin gjuhën gjermane të folur dhe të shkruar në kontekste të ndryshme.
- Të përkthejnë tekste nga sfera e drejtësisë, ekonomisë, politikës, tekste letrare etj, nga gjermanishtja në shqip dhe/ose maqedonisht dhe anasjelltas.
- Të dizajnojnë syllabuse dhe plane mësimore të përshtatshme për kontekste specifike të mësimdhënies, si p.sh. të mësojnë nxënës më të rinj (nën moshën 12 vjeçare), ose t'u mësojnë gjermanishten e biznesit të rriturve etj.

Aftësitë për të vlerësuar

- Të ekzaminojnë aspektet e ndryshme gjuhësore të gjuhës gjermane dhe rëndësinë e tyre në procesin e mësimdhënies së gjermanishtes si gjuhë e huaj.
- Të bëjnë gjykime të ndërlikuara metodologjike në projektimin dhe analizën e hulumtimeve shkencore në fushën e studimeve gjermane.
- Të bëjnë vlerësime lidhur me vështirësitë potenciale të aspekteve të ndryshme të gjuhës gjermane, konstruktionet e foljeve dhe kohëve, nyjat e shquara dhe të pashquara, shprehjet idiomatike, parafjalët dhe kategoritë e tjera gramatikore.
- Të bëjnë vlerësime të ndërlikuara metodologjike në projektimin e hulumtimit dhe të bëjnë dallimin në mes të metodave të ndryshme të mbledhjes së të dhënave dhe analizën e të dhënave lidhur me gjuhësinë gjermane dhe me disiplinën e tjera shkencore nga fusha e gjermanistikës.

Aftësitë e komunikimit

- Ta artikulojnë qartë procesin arsimor në kontekstin e studimeve të gjuhës gjermane.
- T'ua mësojnë konceptet e ndryshme gjuhësore nxënësve me aftësi të ndryshme.
- Të komunikojnë në mënyrë të duhur, t'i përvetësojnë mundësitë për të arritur të menduarit kritik, komunikim dhe zhvillim profesional të studentëve.
- Të tregojnë kompetencë komunikative në klasë sa i përket menaxhimit të klasës në nivelin primar, sekondar dhe terciar.

Aftësitë e të mësuarit

- Të iniciojnë dhe realizojnë hulumtime të pavarura me standardet e larta akademike në fushën e studimeve gjermane.
- Të jenë në gjendje të vetëmonitrojnë dhe t'i përshtatin metodat e mësimdhënies, varësisht prej situatës së caktuar.
- Të studiojnë në masë të madhe në mënyrë autonome në gjuhësinë, letërsinë, kulturën dhe civilizimin gjerman.

Lista e lëndëve

Semestri 1

- [MCGR1011] [6.0 SETK] **Metodologjia e hulumtimit**
- [MCGR1010] [6.0 SETK] **Teoria e valencës**
- [MCGR1040] [6.0 SETK] **Autorët klasik dhe veprat nga letërsia gjermanofolëse**
- [MCGR2040] [6.0 SETK] **Tendencat e zhvillimit të gjuhës së sotme gjermane**
- [6.0 SETK] **Zgjedhore e përgjithshme**

Semestri 2

- [MCGR4010] [30.0 SETK] **Punimi i magjistraturës**

Description of courses

Lëndë obligative

- **Metodologjia e hulumtimit**

Lënda ka për qëllim të shpjegojë metodologjitë dhe teknikat e punës shkencore, të cilat kryesisht studentëve fillestarë u krijojnë shumë vështirësi. Ushtrimet praktike do t'u ndihmojnë studentëve të orientohen në bibliotekë, të shkruajnë një punim shkencor, referate, etj. Në kuadër të kësaj lënde, do të përfshihen temat e mëposhtme: përcaktimi i temës, bibliografia, rregullat e citimit, kodet shkencore, organizimi i punës, etj.

- **Teoria e valencës**

Në kuadër të kësaj lënde, studentët do të njihen me strukturën e gjuhës gjermane sipas teorisë së valencës. Gjithashtu, do të diskutohen edhe çështjet e saj kryesore. Në pjesën e parë të lëndës, do të hapen diskutime mbi historinë e teorisë së valencës, si dhe për propozimet, gjegjësisht mendimet rreth valencës të përshkruara nga Tesniere dhe do të diskutohen të metat dhe kontradiktat e saj. Ndër të tjera, do të trajtohen dhe temat e mëposhtme: rekcioni, dependenca, valenca, subjekti – valencor dhe dependent, problemet themelore të teorisë së valencës dhe bartësit e valencës. Në pjesën e dytë do të trajtohen çështjet që kanë të bëjnë me dallimin ndërmjet aktanteve dhe cirkumstancave (Ergänzungen und Angaben bzw. Aktanten und Zirkumstanten). Gjatë kohë diskutimi rreth valencës trajtohej ndaras nga këto probleme, por edhe kërkesat për kriteret konkrete për përkufizimin e këtyre dy termeve gjatë së cilës ekzistonte një tendencë, që valenca të mos kuptohet si dihotomi, por si një fenomen gradual. Në pjesën e tretë të lëndës si çështje qendrore do të trajtohet edhe modeli i fjalive dhe valenca e llojeve të tjera të fjalëve (sidomos mbiemri dhe emri).

- **Autorët klasik dhe veprat nga letërsia gjermanofolëse**

Nga kjo lëndë studentëve u ofrohen njohuri të gjëra dhe të kuptuarit e terminologjisë së letërsisë gjermane nëpër shekuj, duke filluar nga periudha e shekullit XV deri më XVII. Gjithashtu pritet që studentët t'i aplikojnë njohuritë e tyre letrare dhe të kuptuarit në paraqitjet e tyre lidhur me proceset dhe veprat e periudhës nga shekulli XV e deri më XVII, të mbledhin, të vlerësojnë dhe të interpretojnë të dhëna dhe informata relevante në kuadër të letërsisë gjermane të periudhës së lartpërmendur. Priten diskutime mbi letërsinë gjermane të kësaj periudhë duke punuar me shembuj specifikë nga vepra të autorëve të zgjedhur. Pritet që t'i zhvillojnë aftësitë e të mësuarit të cilat janë relevante dhe të nevojshme për të vazhduar arsimin e tyre në letërsinë gjermane të fushës së lartpërmendur. Lënda përfshin: leximin e letërsisë, analizë letrare, përgatitjen e tezave të shkruara dhe gojore të referateve dhe diskutime në lidhje me literaturën e zhvilluar shkencore të autorëve më eminentë (me vepra të zgjedhura), të letërsisë gjermanishtfolëse nga literatura duke filluar nga fundi i letërsisë gjermane i periudhës mesjetare e deri në epokën klasike të letërsisë gjermane (periudha mesjetare: Hartman von Auer, Wolfram von Eschenbach, Gottfried von Strassburg, nga periudha e Renesansës e deri në shekullin e 18: Grifius, Grimmelshausen, Viland, Goethe, Schiller, Heine, Büchner, Kleist, Novalis, Tik, Hoffman, Eichendorff, Arnim, Brentano, Hajne, Keller, Stifter, Meier, Hebel, Hauptmann; Fontane).

- **Tendencat e zhvillimit të gjuhës së sotme gjermane**

Gjuha gjermane është në zhvillim. Nëse nuk do të kishte pësuar ndryshime, do të ishte një gjuhë e vdekur. Lënda ka për qëllim t'i njohë studentët me tendencat e fundit të gjuhës gjermane, shikuar nga aspekte të ndryshme. Përveç çështjeve në fushën e ndryshimeve gjuhësore, do të diskutohet edhe për çështjet dhe standardet e gjuhës. Njëkohësisht, do të flitet edhe për ndryshimet më të rëndësishme në fushën e sintaksës, morfologjisë dhe fjalorit të gjermanishtes. Vëmendje, do t'u kushtohet edhe disa temave të zgjedhura, si p.sh. fjalët e huazuara nga gjuha angleze në përdorimin e gjuhës së sotme gjermane, si dhe përdorimi aktual i gjuhës në fushat e zgjedhura të komunikimit (gjuha e reklamave, gjuha në media etj.). Hyrja teorike, do të demonstrohet praktikisht dhe do të jetë i përkrahur nga referatet e studentëve.

- **Punimi i magjistraturës**

Ky modul u mundëson studentëve që të transferojnë aftësitë dhe njohuritë e tyre për kërkime dhe për të bërë detyrën më të ndërlikuar - Punimin e Magjistraturës. Moduli synon të jetë plotësisht praktik dhe studentët t'i fitojnë njohuritë e nevojshme, por edhe aftësitë dhe shkathtësitë që t'i qasen shkrimit të punimit. Moduli ka një rezultat kthyes - t'u mundësojë studentëve ta shkruajnë punimin e magjistraturës me vështirësi minimale dhe me një efikasitet maksimal. Lënda ka për qëllim përmirësimin e teknikave të hulumtimit dhe stilit të shkrimit të punimit, duke mbajtur llogari për ndalesën e shërbimit me mjete të palejuara, siç janë: plagjiatura dhe cenimi i të drejtave të autorit, që janë të ndaluara me Statutin e UEJL-së.

Lëndë zgjedhore

- **Hyrje në metodologjinë dhe teknikën e shkrimit shkencor**

Qëllimi i kësaj lënde është sqarimi i metodologjive dhe teknikave të punës shkencore, të cilat para së gjithash tek studentët e rinj krijojnë vështirësi. Ushtrimet praktike, duhet të ndihmojnë për mënyrën si duhet të orientohemi në bibliotekë, si të shkruajmë punim me shkrim, referate dhe të ngjashme. Në kuadër të kësaj lënde, do të përfshihen këto tema: përcaktimi i temës, bibliografia, rregullat e citimit, të dhënat shkencore, organizimi i punës etj.

- **Letërsia moderne gjermane**

Kjo lëndë ka për qëllim të ofrojë qasje në historinë e letërsisë gjermane të shekullit 20. Nga studentët pritet të njihje me veprat dhe autorët më të spikatur të kësaj periudhe, me qëllim të kuptimit të mënyrës së të menduarit dhe të krijimit të letërsisë gjermane të shekullit 20. Lënda, duhet t'i aftësojë studentët të depërtojnë në interpretimin e teksteve të ndryshme të kësaj periudhe dhe në krijimin e teksteve të shkruara. Me këtë lëndë, studentët, do të fillojnë me njohjen e lëvizjeve evropiane dhe vlerës së literaturës dhe gjendjes sociale përgjatë Evropës. Me këtë lëndë parashihet analiza e veprave dhe autorëve në këtë periudhë të letërsisë gjermane, si për shembull poetika e autorëve nga periudha e letërsisë gjermane pas luftës së dytë botërore në Gjermani 1945 – 1949. Letërsia gjermane 1949-1961, 1961-1977 dhe 1978-1989.

- **Përvetësimi i gjermanishtes si gjuhë e huaj**

Qëllimi i kësaj lënde është që studentët të njihen me problemet themelore të teorisë së të mësuarit të gjermanishtes si gjuhë e huaj, me aspektet e ndryshme të mësimi të gjuhëve të huaja. Në kuadër të kësaj lënde, do të sqarohen modelet kryesore të mësimi të gjuhës së huaj dhe të dytë (për shembull mësimi me vetëdije dhe mësimi pa vetëdije), mënyrat e dygjuhësisë, respektivisht shumëgjuhësisë; modele psikolinguistike të bazuara të ligjëratave (p.sh. teoria e monitorimit, fokusim të formave, qasje interaktive), rezultate kërkimore për L2- nivelin e mësimi të gjuhëve, për lateralizim, etj., qasje sociolinguistike (regjistër i thjeshtëzuar, codeswitch, etj.); të ndryshueshme individuale si mosha ose stili njoftojës; koncepte të zgjeruara, si p.sh. psikologjia e krahasimit të kulturave. Përveç kësaj, do të diskutohet rreth faktorëve, siç janë: motivimi, mosha dhe grupi i gjuhëve.

- **Civilizimi i vendeve gjermanfolëse**

Qëllimi i kësaj lënde është t'i informojë studentët me bazat e kulturës dhe civilizimit gjerman, me ideologjitë, periudhat shkencore-teknologjike, politike-historike, shoqërore dhe kulturore, zhvillimet, rastet dhe arritjet e rrethit kulturor të Gjermanisë dhe kulturës gjermanfolëse përgjatë shekujve. Një vështrim i posaçëm, do të bëhet mbi problemet në vijim: shqyrtimi i historisë gjermane ndërmjet periudhës së shekullit 19 dhe 20, shqyrtimi i autorëve, ideve, koncepteve dhe ndikimi i filozofisë gjermane, muzikës gjermane, shkencave gjermane (a. shkencat kulturore; b. teknologjitë), shkencat tjera gjermane, etj.

- **Politika gjuhësore në BE**

Qëllimi i kësaj lënde është t'i njoftojë studentët me problemet e politikës gjuhësore, si dhe me shumëgjuhësinë në BE. Çka është në të vërtetë politika gjuhësore dhe kush e menaxhon atë? Përkrah sqarimit të këtyre pyetjeve, do të tematizohen edhe fillimet e politikës gjuhësore gjermane dhe problemet aktuale, në veçanti në lidhje me BE-në. Cilin rolë e luan gjuha gjermane dhe gjuhët tjera me rëndësi, si p.sh. gjuha angleze, frënge, spanjolle etj., në institucionet e BE-së? A është përparësi për personat nga vendet gjermanfolëse nëse gjuha e tyre luan rol të rëndësishëm në institucionet e BE? Nëse përgjigja është po, si mund të forcohet pozita e gjuhës gjermane si gjuhë zyrtare në institucionet e BE-së? Në këtë kontekst, do të diskutohen pozitat e ndryshme të politikës gjuhësore në UB. Kjo lëndë i përmbush dhe i thellon njohuritë themelore nga kjo fushë.

- **Analiza e gabimeve**

Si mësimdhënësi, në rast të gjermanishtes si gjuhë e huaj qëllimi ynë është t'i mësojmë studentët tanë të flasin dhe të shkruajnë në gjuhën gjermane pa gabime. Përsëri, mësimi është një proces gjatë së cilit secili njeri bën gabime dhe çdoherë mëson nga ato gabime. Pra, ne nuk duam vetëm t'i identifikojmë dhe t'i analizojmë gabimet e ndryshme, por gjithashtu të reflektojmë me përballje me gabimet dhe ato t'i njohim si instrumente diagnostike. Gjithashtu do të merren parasysh edhe problemet e gjuhësisë kontrastive.

- **Pragmatika**

Qëllimi i lëndës është t'i njohë studentët me rëndësinë themelore të pragmatikës si një disiplinë gjuhësore dhe me rëndësinë e saj fundamentale. Në këtë kontekst, do të eksplorojnë metodat e Austin-it, Searle dhe Wunderlich, në lidhje me marrëdhëniet midis komuniteteve gjuhësore dhe shfrytëzuesit e shenjave, si dhe çështja në lidhje me kontekstin në të cilin përdoren shenjat. Gjithashtu, do të jepet një hyrje në terminologjinë dhe në punën e metodat e hulumtimit të pragmatikës gjuhësore, veçanërisht në fushën e gramatikës. Diferenca midis ndryshimeve universale dhe kulturore të lidhura me ndryshimet në pragmatikë, duke u bazuar në krahasimin e gjuhëve dhe kulturës - shqip-gjermanisht dhe maqedonisht-gjermanisht. Kjo fushë i plotëson, i ndërton dhe i lidhë disiplinat tradicionale me intonacionin gjuhësor (fonetika), fjalorin, sintaksën dhe semantikën.

- **Teoritë e mësimit të gjuhëve**

Qëllimi i lëndës është t'i njoftojë studentët me problemet e teorisë së mësimit të gjuhëve të huaja, me aspekte të ndryshme të mësimit të gjuhës dhe njohuritë metodologjike të hulumtimeve empirike në fushën e mësimit të gjuhës së huaj. Në kuadër të lëndës, do të shpjegohen modelet e rëndësishme të mësimit të gjuhës së huaj dhe të dytë (p.sh. me vetëdije - pa vetëdije - e përzier), mënyrat e bilingualizmit ose multilingualizmit; modelet e bazuara psikolinguistike të mësimdhënies (si p.sh. teoria e monitorimit, duke u fokusuar në format dhe qasjet interaktive), rezultatet e hulumtimit mbi L2-fazën e mësimit të gjuhëve etj., qasje sociolinguistike (regjistër të thjeshtëzuar, codeswitching etj.), variabla individuale si moshë apo stili kognitiv, koncepte e zgjeruara të tilla si psikologjia e krahasimit të kulturave. Lënda i plotëson dhe thellon njohuritë bazë në këtë fushë.

- **Sociolinguistika**

Në kuadër të kësaj lënde, studentët, do të njoftohen me pjesën teorike dhe praktike të sociolinguistikës. Pjesa teorike mbulon konceptet themelore: marrëdhëniet e gjuhës me shoqërinë, ose mënyrën se si të përdorin gjuhën në kontekste të ndryshme shoqërore dhe cilat janë shkaqet themelore të variacioneve gjuhësore, cili është funksioni i gjuhës në shoqëri, marrëdhëniet midis gjuhës dhe kulturës, stratifikimi horizontal dhe vertikal i gjuhës, diferencimi sociolektor, politika gjuhësore, standardizimi i gjuhës, etj. Në pjesën praktike përfshihet përgatitja e portofolit personal sociolinguistik, punime seminarike të bazuara në hulumtime shkencore që do të kryhen në fushën e sociolinguistikës në zgjedhje të lirë të tyre dhe në marrëveshje me profesorin, si dhe paraqitjen e saj dhe analizime kritike dhe komente. Çështjet sociolinguistike lidhur me disiplinat e tjera, veçanërisht psikologjisë dhe pragmatikën.